

WŁASNOŚĆ
W PRAWIE
WŁOSKIM
I MALTAŃSKIM

Agnieszka Gloria Kamińska

WŁASNOŚĆ
W PRAWIE
WŁOSKIM
I MALTAŃSKIM

Aspekty konstytucyjne

Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR
Warszawa 2020

Recenzje wydawnicze:
prof. dr hab. Ryszard Piotrowski (UW)
dr hab. Grzegorz Kuca (prof. UJ)

Redakcja i korekta: Bogdan Baran
Projekt okładki: Katarzyna Juras

Copyright © 2020 by Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa
ISBN 978-83-66470-38-5

Wydawnictwo Naukowe Scholar Spółka z o.o.
ul. Oboźna 1 (róg Topiel), 00-340 Warszawa
tel. 22 692 41 18; 22 826 59 21; 22 828 93 91
dział handlowy: jak wyżej, w. 108
e-mail: info@scholar.com.pl
www.scholar.com.pl

Wydanie pierwsze
Skład i łamanie: WN Scholar
Druk i oprawa: MCP, Marki

Spis treści

UWAGI WPROWADZAJĄCE.....	9
ROZDZIAŁ I. WŁASNOŚĆ WE WŁOSKIEJ TRADYCJI PRAWNEJ	13
1. Elementy rzymskiej i włoskiej tradycji w ujęciu i ochronie własności.....	13
2. Własność w kodeksie cywilnym z 1942 r.	19
3. Własność w Konstytucji Republiki Włoskiej z 1947 r.	22
4. Własność w Konstytucji włoskiej a unormowania konwencyjne Rady Europy i orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.....	29
5. Odszkodowanie jako narzędzie ochrony własności prywatnej: wpływ orzecznictwa ETPC na włoskie prawodawstwo i praktykę orzeczniczą	40
6. Status prawa własności we włoskim systemie prawnym. Społeczna funkcja prawa własności	44
ROZDZIAŁ II. WŁASNOŚĆ W MALTAŃSKIEJ TRADYCJI PRAWNEJ	53
1. Źródła i ewolucja maltańskiej koncepcji własności.....	53
2. Własność w Konstytucji Republiki Malty (art. 37–38)	55
ROZDZIAŁ III. PRAWO WŁASNOŚCI A WOLNOŚĆ GOSPODARCZA W SYSTEMACH KONSTYTUCYJNYCH WŁOCH I MALTY	61
1. Własność a wolność działalności gospodarczej we włoskim systemie prawnym	61
1.1. „Wolna inicjatywa gospodarcza” i zasada konkurencji jako determinanty korzystania z prawa własności	61
1.2. Granice „prywatnej inicjatywy gospodarczej” i ich wpływ na korzystanie z prawa własności	67

1.3. Własność prywatna a własność państwowa	69
1.4. Własność prywatna – włoskie ujęcie konstytucyjne	72
2. Własność w systemie prawnym Malty. Instytucja <i>trust</i> w prawie maltańskim	76
2.1. System prawny Malty a instytucja <i>trust</i>	76
2.2. Własność powiernicza jako specyficzna forma własności. <i>Trust</i> w systemie maltańskich regulacji prawnych	79
 ROZDZIAŁ IV. WŁASNOŚĆ PUBLICZNA A WŁASNOŚĆ PRYWATNA WE WŁOSZECH I NA MALCIE	
1. Własność w ustawodawstwie włoskim: publiczna i prywatna.....	87
1.1. Pojęcie, rodzaje i status „dóbr publicznych” w prawie włoskim.....	87
1.1.1. Status „dóbr publicznych” w konstytucji i kodeksie cywilnym Republiki Włoskiej	87
1.1.2. Proces prywatyzacji i fragmentacja systemów prawnych dotyczących dóbr publicznych we Włoszech	90
1.1.3. Państwowe dobra publiczne.....	92
1.1.4. Dobra <i>patrimonium</i> zbywalnego i niezbywalnego	97
1.2. Od „dóbr publicznych” do „dóbr wspólnych”	100
1.3. Status i podmioty własności publicznej w Republice Włoskiej	102
1.4. Dobra publiczne pozostające w systemie koncesji	110
1.5. Utrata „misji dziedzictwa państwowego” („publicznego”)	112
1.6. Własność prywatna w prawie włoskim: treść prawa i jego ograniczenia	115
1.7. Własność tymczasowa (własność na czas określony).....	123
2. Własność w systemie prawnym Malty: publiczna i prywatna.....	126
2.1. Własność publiczna w Republice Malty.....	126
2.2. Własność prywatna w konstytucji i maltańskim kodeksie cywilnym	130

ROZDZIAŁ V. OGRANICZENIA W KORZYSTANIU Z WŁASNOŚCI W PRAWIE WŁOSKIM I MALTAŃSKIM	135
1. Ograniczenia treści i wykonywania prawa własności. Wywłaszczenie i uszczuplenia prawa własności w prawie włoskim.....	135
2. Wywłaszczenie i zajęcie dobra w prawie włoskim (regulacje a praktyka orzecznicza).....	141
3. Wywłaszczenie i ograniczenia własności prywatnej w prawie maltańskim	173
UWAGI KOŃCOWE	181
BIBLIOGRAFIA	189